

**SMERNICA EP A RADY 2012/18/EÚ o kontrole
nebezpečenstiev závažných havárii
s prítomnosťou nebezpečných látok (SEVESO III)
– príprava nového zákona o závažných
priemyselných haváriách**

**Ing. Tatiana Tobiášová
Ministerstvo životného prostredia SR
Odbor environmentálnych rizík
a biologickej bezpečnosti
tel. +421905680524
E-mail: tobiasova.tatiana@enviro.gov.sk
Liptovský Ján, 24. september 2014**

RIEŠENIE PROBLEMATIKY ZÁVAŽNÝCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ NA ÚROVNI EURÓPSKEJ ÚNIE

- **1982 – smernica 82/150/EEC - SEVESO I** a jej dodatky (Seveso, Taliansko, 10. júl 1976 – chemická továreň ➡ explózia a únik toxických dioxínov do okolia)
- **1996 – smernica 96/82/ES** o kontrole veľkých havarijných nebezpečenstiev zahŕňajúcich nebezpečné chemické látky - **SEVESO II** ➡

cieľ smernice: prevencia závažných priemyselných havárií zahrňajúcich nebezpečné látky a obmedzenie ich následkov na život a zdravie ľudí, životné prostredie a majetok

➤ **2003** - 90. roky ďalšie ZPH v Baia Mare v Rumunsku, Enschede v Holandsku, Toulouse vo Francúzsku, nové štúdie o karcinogénnych látkach ➡ novela smernice SEVESO II – **smernica 2003/105/ES** ➡ rozšírenie sféry pôsobenia smernice

➤ **2012** – **smernica 2012/18/EÚ** o kontrole nebezpečenstiev závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných látok – **SEVESO III**

RIEŠENIE PROBLEMATIKY ZÁVAŽNÝCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ NA ÚROVNI SLOVENSKEJ REPUBLIKY - UPLATŇOVANIE SMERNICE SEVESO V SR

➤ **2002 - smernica SEVESO II – úplná
transpozícia do legislatívy SR**

zákon č. 261/2002 Z. z.

**o prevencii závažných priemyselných havárií a o
zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov (zákon o haváriách)**

- **2005** – na základe novely smernice SEVESO II v roku 2003 ➡ novela zákona o haváriách zákonom **č. 277/2005 Z. z.**
- **2014** - na základe smernice SEVESO III novela zákona o haváriách v časti 1 Prílohy I (Menované látky) **doplnenie písmena „d) ťažké vykurovacie oleje“** tzv. malá novela (účinnosť od 15. februára 2014)
- **2015** - úplná transpozícia smernice SEVESO III do národnej legislatívy - **nový zákon o závažných priemyselných haváriách**

- **13. augusta 2012** - nadobudnutie účinnosti
Smernica EP a Rady 2012/18/EÚ o kontrole
nebezpečenstiev závažných havárii s
prítomnosťou NL - mení a dopĺňa a následne
zrušuje smernicu Rady 96/82/ES
- cieľ smernice ➡ zostáva prevencia veľkých
havárií a zmierňovanie ich následkov ďalším
zlepšením existujúcej úrovne ochrany,

➤ najdôležitejšia zmena

technická aktualizácia smernice ➡ zohľadnenie
zmien v klasifikácii chemikálií v EÚ

(Nariadenie č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní
a balení látok a zmesí - tzv. „CLP nariadenie“)

➡ prepracovanie Prílohy I smernice SEVESO II

➤ **zosúladenie kategórií nebezpečnosti s nariadením
CLP (Príloha I časť 2 - Kategórie nebezpečných
vlastností vybraných nebezpečných látok smernice
SEVESO II):**

➤ ku kategórii „veľmi toxické“ (SEVESO II) zmenenej na „akútna toxicita kategórie 1 (H1)“ a kategórii „toxické“ (SEVESO II) zmenenej na „akútnu toxicitu kategórie 2 (H2 pre všetky spôsoby expozície)“ a na „akútnu toxicitu kategórie 3 (H2 pre inhalačný spôsob expozície)“ pribudla kategória „toxicita pre špecifický cieľový orgán (H3 jednorazová expozícia)“

Ďalšie dôležité zmeny (dôležité pre občanov) - posilnenie ustanovení týkajúcich sa:

1. lepšieho prístupu občanov k informáciám o rizikách vyplývajúcich z činností priemyselných zariadení nachádzajúcich sa v ich blízkosti, ako aj o tom, ako sa správať v prípade havárie – *všetky podniky spadajúce pod smernicu SEVESO III („A“+“B“):*
 - ✓ *verejnost' => neustály prístup k informáciám (príloha V) – aj elektronicky*
2. účinnejších predpisov o účasti dotknutej verejnosti na projektoch územného plánovania týkajúcich sa zariadení, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia smernice SEVESO III (možnosť včas sa vyjadriť)

3. prístupu občanov k spravodlivosti, ak im nebol umožnený náležitý prístup k informáciám alebo účasti na rozhodovaní => ČŠ musia zabezpečiť, aby:

✓ *žiadateľ požadujúci informácie podľa čl. 14 ods. 2 písm. b) a c) smernice a čl. 22 ods. 1 smernice mohol požiadať o preskúmanie konania alebo nečinnosti príslušného orgánu*

✓ *dotknutá verejnosť mala možnosti včas sa vyjadriť k projektom ako napr.: k plánovaniu nových podnikov, výrazným zmenám v podnikoch a nových rozvojových aktivít v okolí podnikov (čl. 15 ods. 1)*

4. prísnejších noriem pre kontroly podnikov, aby sa zaistilo účinnejšie presadzovanie pravidiel bezpečnosti napr.:

✓ *vykonávanie mimoriadnych kontrol => cieľ: preverenie závažných sťažností, prešetrenie ZPH, prípadov, keď takmer došlo k ZPH a prípady nedodržiavania požiadaviek smernice*

✓ *pri závažnom nedodržaní ustanovení smernice SEVESO III zistenom pri kontrole => ďalšia kontrola do **šiestich mesiacov***

✓ *pri zistení porušenia povinností alebo iného nedostatku v činnosti prevádzkovateľa podniku -> uloženie opatrení na nápravu*

✓ *oboznámenie s priebežným alebo čiastkovým protokolom najneskôr do štyroch mesiacov od zistenia porušenia povinností alebo iného nedostatku v činnosti prevádzkovateľa*

PRÍPRAVA NOVÉHO ZÁKONA O HAVÁRIÁCH

➤ 1. štvrt'rok 2013

- spracovanie analýzy (SEVESO III a II, zákon o haváriách)
- rozdelenie návrhu zákona do jednotlivých tematických blokov
- vytvorenie pracovnej skupiny na tvorbu nového zákona o haváriách
- predbežný plán práce - termíny jednotlivých etáp
- spracovávanie návrhu malej novely zákona o haváriách (čl. 30 smernice SEVESO III - doplnenie Prílohy I.)

➤ 2. a 3. štvrt'rok 2013

- zasadnutie celej pracovnej skupiny (apríl 2013);
- pracovný kalendár – dohodnutie jednotlivých krokov a termínov na časovej osi až po prijatie nového zákona
- koniec júna 2013 stretnutie expertov PS k všeobecnej časti zákona
- dopracovanie malej novely zákona o haváriách v paragrafovom znení a postúpenie materiálu na IPK, PV ministra a MPK
- návrh malej novely zákona o haváriách - prerokovanie v Hospodárskej a sociálnej rade SR a vo vláde SR

➤ 4. štvrt'rok 2013

- návrh malej novely zákona o haváriách v NR SR (09/2013) prešiel 1. čítaním, posunutý do 2. čítania a na prerokovanie vo výboroch NR SR => v parlamente **schválený zákon č. 345/2013 Z. z.** ktorý mení a dopĺňa zákon č. 261/2002 Z. Z. o prevencii ZPH v znení neskorších predpisov (15.02.2014)
- zapracovávanie ďalších článkov smernice SEVESO III do návrhu nového zákona o závažných priemyselných haváriách

➤ 1. , 2. a 3. štvrťrok 2014

- pokračovanie prác na novom zákone o prevencii ZPH
- rokovanie s pracovníkmi sekcia krízového riadenia - odbor civilnej ochrany a krízového plánovania ohľadne HP (vnútorné a vonkajšie HP)
- rokovanie s členmi PS ohľadne časti týkajúcej sa posúdenia rizika a IS

- dokončenie paragrafového znenia návrhu zákona o ZPH a postúpené na IPK 23. júna 2014
- po zapracovaní pripomienok (81 z toho akceptovaných 68) bol materiál koncom júla 2014 predložený na rokovanie PV ministerstva
- PV – bez pripomienok a odstúpené na odbor legislatívy na ďalšie legislatívne konanie

- 08. 09. 2014 odstúpené na MPK (vystavený na portály právnych predpisov),
- 26. 09. 2014 MPK končí => materiál do vlády (Legislatívna rada vlády a Bezpečnostná rada vlády, rokovanie Vlády SR)

➤ 4. štvrt'rok 2014 a 1. a 2. štvrt'rok 2015

- po schválení vo vláde odstúpenie do NR SR
=> vyjadrenie výborov NR SR k návrhu zákona => 3 čítania v parlamente => podpísanie prezidentom SR

Návrh „Zákon NR SR z 2015, o prevencii závažných priemyselných havárií a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony“

➤ návrh zákona má 9 článkov a to:

- Čl. I - základné ustanovenia (1 § - 28 §)
- Čl. II až Čl. VIII - zmeny a doplnenia zákonov NR SR a to zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie v znení neskorších predpisov,

č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane
obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na
životné prostredie v znení neskorších
predpisov , č. 124/2006 Z. z. o ochrane
zdravia pri práci v znení neskorších
predpisov a č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii
práce v znení neskorších predpisov.

- Čl. IX – účinnosť => *1. júna 2015*

- **nevyhnutnosť novej právnej úpravy** spočívala v prijatí vyššie citovanej smernice, ktorá zaviedla určité zmeny oproti súčasnému stavu => takže **prijatie nového zákona sa javilo vhodnejšie** ako novelizácia doterajšej právnej úpravy
- **určité zmeny vyplynuli aj zo samotnej aplikačnej praxe**, pričom snahou novej právnej úpravy je zefektívnenie súčasného uplatňovania princípu znižovania administratívnej záťaže
- **navrhované zmeny budú posilňovať** právnu úpravu v tejto oblasti a budú **zabezpečovať potrebnú vysokú úroveň ochrany**.

Ďakujem za pozornosť!

